

BORGERLIG POLITIKK

09

Borgerlig politikk 2009-2013

OPPSUMMERT

Høyre har gått igjennom alle de borgerlige partienes partiprogrammer for å se på felles politikk.

De viktigste konkrete tiltakene partiene er enige om er:

- **Satsing på læreren for å få mer kunnskap i skolen**
- **Bruk av private alternativer for å få flere behandlet i norsk helsevesen**
- **Bruk av OPS- prosjekter for å få mer og tryggere vei**
- **Enklere regelverk for bedriftene, så de kan skape fremfor å bruke tid på byråkrati**
- **Sørge for skattevilkår som vil gi ny vekst og tryggere arbeidsplasser**
- **Gjøre det mer lønnsomt å jobbe, særlig for de med lave inntekter**
- **Fjerne arveavgiften**
- **La familiene beholde den selvråderetten blant annet kontantstøtten og selvbestemmelse over foreldrepermisjon gir**

- **INNLEDNING**

De fleste meningsmålingene de siste årene viser at det er borgerlig flertall. Det betyr at det norske folk vil ha en annen politikk. Vi har i dette dokumentet sett på 5 hovedutfordringer det norske samfunn står ovenfor, og som de borgerlige partiene vil løse på en helt annen måte enn dagens regjering. Høyre håper de andre borgerlige partiene kan være med på å garantere at et borgerlig flertall vil føre til en kursendring innen disse fem feltene. Disse fem områdene er kjernen i velferdsnorge.

HOVEDUTFORDRINGER I DET NORSKE SAMFUNN

Vi har kommet frem til at det er innen fem politikkområder det er stor enighet mellom de fire borgerlige partiene. Dette er fem områder der regjeringens politikk har feilet, fem områder som det er avgjørende at vi får en kursendring for at Norge skal være et godt land å bo i fremover.

Hovedutfordring 1: Mer kunnskap i skolen

En av fem elever går ut av skolen uten å kunne lese og skrive så godt at de kan ta videre utdanning. En av tre elever i videregående skole avbryter utdanningen eller består ikke i et eller flere fag. De borgerlige partiene er enige om at hovedsatsingen i skolen må være økt kunnskap.

Hovedutfordring 2: Kortere helsekøer og bedre helsetilbud for alle

250 000 syke står i dag i helsekø selv om det finnes kapasitet til å behandle dem. For regjeringen er det tydeligvis viktigere at legen som opererer er ansatt i staten, enn at syke får behandling. De borgerlige partiene er enige om at det viktige er at folk får behandling, ikke hvem som gir den.

Hovedutfordring 3: Mer og tryggere vei og kollektivtransport for pengene

En borgerlig regjering kan sikre mer og tryggere vei og kollektivtransport for pengene. Det gjør vi ved å samarbeide med ikke-statlige krefter.

Hovedutfordring 4: Trygge norske arbeidsplasser

Det viktigste tiltaket for å sørge for velferd for alle, er arbeidsplasser til alle. Norge trenger en regjering som er glad i bedrifter, og tar hensyn til de en million arbeidsplassene som er i små- og mellomstore bedrifter.

Hovedutfordring 5: Respekt for det ikke-statlige

Den rødgrønne regjeringen mener at staten skaper det gode samfunn. De borgerlige partiene mener det gode samfunn skapes av alle mennesker som hver dag jobber og bidrar i sine lokalsamfunn. Regjeringen viser liten respekt for det som skjer utenfor staten, i frivillige organisasjoner, ikke-statlige selskaper og institusjoner.

TILTAK

På hver av hovedutfordringene har vi kommet frem til politiske tiltak de borgerlige partiene er enige om å gjennomføre. Dette er tiltak som klart skiller de borgerlige partiene fra dagens regjering. Alle punktene er hentet fra de 4 borgerlige partienes partiprogrammer, unntatt på helse. Der er det hentet fra Innst. S. nr. 268 (2008–2009) når det gjelder KRF.

Mer kunnskap i skolen

Satsing på lærere

Høyre

Side 5, linje 183-186

”En bedre skole krever en sterkere satsing på lærerne. [...] Høyre vil satse på en bedre lærerutdanning og en obligatorisk og systematisk etter- og videreutdanning for lærere.”

Frp

(Lærerutdanningen)

”Lærerutdanningen må styrkes ved å innføre en femårig mastergradsutdanning med faglig spesialisering. [...] Lærerutdanningen må tilpasses den virkeligheten studentene vil møte i skolen, og praksistiden skal økes betraktelig. [...] Siste året skal være et sertifiseringsår for å få endelig godkjenning som lærer. Det bør også innføres rett og plikt til etterutdanning og videreutdanning.”

KrF

Side 68, linje 27-39

”KrF vil sikre god kvalitet i opplæringen ved å rekruttere de rette studentene til læreryrket, sørge for at de får en solid og skolenær lærerutdanning og gi dem gode arbeidsvilkår i skolen. Gode arbeidsvilkår omfatter blant annet utfordringer og muligheter til videre faglig og pedagogisk utvikling og kompetanseheving. Lærerne må få tid nok til den enkelte elev. Det forutsetter flere lærere i skolen.”

Venstre

Side 24, kapittel 3.2

Venstre vil ”innføre en ordning med systematisk videreutdanning for lærere ansatt i grunn- og videregående skole; et kompetanseår for lærere.”

Opptakskrav til lærerutdanningene

Høyre

Side 7, linje 252

Høyre vil ”heve opptakskravene til allmenlærerutdanningene.”

Frp

(Lærerutdanningen)

”Det skal være minimumskrav til inntak på studiet i basisfag, og gjennomføres intervjuer med studentene for å vurdere om vedkommende er egnet til å bli lærer.”

KrF

Side 71

”Vi vil også vurdere en forsterkning av inntakskravene.”

Venstre

Side 24

Venstre vil ”øke opptakskravene på allmennlærerutdanningen og ha krav om karakteren 4 eller bedre i norsk og matematikk”.

Ja til friskoler**Høyre**

Side 10, linje 275-276

Høyre vil ”tillate at det kan opprettes friskoler dersom disse oppfyller kvalitetskravene, samt at disse skal kunne motta offentlig støtte slik at elever kan tas opp uavhengig av familiens økonomi.”

Frp

Side 57, linje 50 og 51

Frp vil ”sikre fri etablering av skoler og utdanningsinstitusjoner innenfor rammen av felles lovverk og et nasjonalt godkjenningssystem.”

KrF

Side 69

”Foreldre må ha rett til å velge en annen skoletype for barna sine enn det som det offentlige tilbyr.

Foreldreretten handler blant annet om retten til å velge oppdragelse i tråd med egen overbevisning.

KrF vil sikre retten til å starte friskoler basert på alternativ pedagogikk, livssyn eller ideologi. Slike

friskoler er et flott supplement til det offentlige. [...] Vi vil ikke åpne for friskoler basert på kommersiell drift.”

Venstre

Side 25, kapittel 3.3

Venstre vil ”gjeninnføre friskoleloven fra 2003 kombinert med et forbud mot direkte og indirekte utbytte, samt begrensninger på antall skoleplasser.”

3 % til forskning

Høyre

Side 12, linje 355

Høyre vil ”stå fast på målet om at tre prosent av bruttonasjonalproduktet skal gå til forskningsformål”.

Frp

Side 62, linje 44

Frp vil ”at Norge minst bør følge målsettingen til EU om å øke FoU til 3 prosent av BNP”.

KrF

Side 73, linje 1-5,7 og 12

KrF vil ”legge til rette for at bevilgningene til forskning i Norge når opp til gjennomsnittelig OECD-nivå gjennom både å styrke den offentlige forskningsinnsatsen og å styrke næringslivets rammevilkår for forskning.”

Venstre

Side 27, kapittel 4

”Venstre vil derfor ha som førsteprioritet å øke den norske forskningsinnsatsen til 3 prosent av bruttonasjonalproduktet (BNP) innen 2013, hvorav 1 prosent fra offentlige kilder.”

Styrke samarbeid næring og forskning

Høyre

Side 12, linje 359-360 og linje 366-367

Høyre vil ”stimulere til mer forskning i næringslivet og sterkere samhandling mellom academia og næringsliv ved bl.a. å styrke SkatteFUNN-ordningen.”

Høyre vil ”styrke arbeidet for at norsk næringsliv og norske forskningsmiljøer får mulighet til å delta i europeiske forskningsprosjekter”.

Frp

Side 62, linje 29-31

”Et tettere samarbeid mellom næringslivet og forskningsinstitusjonene er derfor meget og noe vi vil stimulere til.”

”SkatteFunn er et godt tiltak som stimulerer til økt forskningsinnsats fra næringslivet ved at det gis skattefradrag på privat kapital som benyttes til forskning. Ordningen bør derfor utvides.”

KrF

Side 71, linje 42-50

”Det er viktig å bedre samhandlingen mellom grunnforskning, anvendt forskning, forskerutdanningen og næringslivet. Universitetene må ta større ansvar for innovasjon i nærings- og samfunnsliv, og bidra til at kunnskapen produseres og formidles på en effektiv måte til bruk i næringsutvikling.”

Side 73, linje 17

KrF vil ”sikre og forsterke SkatteFUNN-ordningen”.

Venstre

Side 27, kapittel 4

”Målet må være å etablere et tettere samspill og balanse mellom instituttsektoren, universitetene, høyskolene og det private næringsliv, blant annet for å oppnå forskning av høy kvalitet.”

Entreprenørskap i skolen

Høyre

Side 10, linje 277-278

Høyre vil ”stimulere til gründerånd og kunnskap om næringslivet gjennom bl.a. Ungt Entreprenørskap, ordninger som Tekniske og allmenne fag og tettere kontakt mellom skole og næringsliv”.

Frp

Side 60, linje 18-19

Frp vil ”videreutvikle og styrke Ungt Entreprenørskap og lignende næringsrelevant elevarbeid”.

KrF

Side 75, linje 1-2

”For å stimulere til innovasjon må skolene, i samarbeid med lokalt næringsliv, satse mer på opplæring i entreprenørskap.”

Venstre

Side 26, kapittel 3.4.

Venstre vil ”innføre entreprenørskap i de yrkesfaglige studieretningene og styrke samarbeid mellom læringsinstitusjoner og næringsliv.”

Kortere helsekøer og bedre helsetilbud for alle

Bruk av private

Høyre

Side 40, linje 1304-1309

Høyre vil ”gi flere pasienter mulighet til å benytte private helsetilbud for det offentliges regning, slik at den som trenger nødvendig helsehjelp, kan få et tilbud så raskt som mulig.”

Høyre vil ”gi private aktører mulighet til å utføre flere oppgaver på vegne av den offentlige helsetjenesten, f.eks. drifting av sykehus, dersom dette bidrar til raskere og bedre helsehjelp for pasientene og bedre utnyttelse av ressursene i sektoren”.

Frp

Side 41

”Vi vil at private aktører skal kunne tilby sykehjemsplasser på lik linje med kommunene, og de som trenger en plass, skal ha mulighet til å velge også utover egen kommunegrense.”

Side 46, linje 8

Frp vil ”likebehandle offentlige og private sykehus”.

KrF

KrF

Har ikke formuelling i programmet , men står følgende i
Innst. S. nr. 268 (2008–2009), JFR [Dokument nr. 8:54 \(2008-2009\)](#)

Komiteens tilråding fremmes av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen viser til representantforslaget og merknadene og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget ber Regjeringen om å:

- 1. instruere de regionale helseforetakene om å utnytte ledig kapasitet hos private aktører som kan tilby kvalitativt gode helsetjenester, for å redusere helsekøen og ventetiden for nødvendig helsehjelp,
- 2. etablere ordninger som sikrer at pasientene får en uavhengig vurdering av behov for helsehjelp og at fristen for behandling settes på medisinskfaglig grunnlag,
- 3. snarest mulig utvikle et informasjonstilbud med oversikt over ledig kapasitet i private helsevirksomheter, slik at pasientene lettere kan orientere seg om ulike tilbud,

- 4. fremlegge forslag om et henvisningssystem som ikke avhenger av personlige søknader til den enkelte private helsevirksomhet.

Venstre

Side 44, kapittel 8

”For Venstre er god kvalitet på tjenestene viktigere enn hvem som utfører dem; det offentlige selv, private eller ideelle aktører.”

Økt satsing på rehabilitering

Høyre

Side 40, linje 1329-1332

Høyre vil ”at habilitering og rehabilitering skal være den neste store helsepolitiske satsingen”.

Høyre vil ”utarbeide en opptrappingsplan for å styrke tilbudet om habilitering og rehabilitering”.

Høyre vil ”styrke forskning og fag- og kompetanseutvikling innenfor habilitering og rehabilitering”.

Frp

Side 48, linje 49-50

Frp vil ”styrke innsatsen for rehabiliteringsfeltet.”

KrF

Side 21, linje 28

KrF vil ”sikre alle lik rett til rehabilitering gjennom en rehabiliteringslov”.

Venstre

Side 46, kapittel 8.3

Venstre vil ”prioritere mer ressurser til rehabilitering”.

Mer og tryggere vei:

OPS eller lignende

Høyre

Side 32, linje 1034

Høyre vil ”igangsette flere nye veiprosjekter basert på offentlig-privat samarbeid (OPS)”.

Frp

Side 66, linje 1-3

”For ytterligere å forsere nødvendig infrastruktur bør private selskaper inviteres til deltakelse i å bygge, drive og finansiere prosjekter gjennom offentlig-privat samarbeid (OPS) eller tilsvarende.”

KrF

Side 92, linje 21-22

”Det må også kunne åpnes for flere prosjekter med prosjektfinansiering og ”Offentlig/privat samarbeid” (OPS).”

Venstre

Side 20, kapittel 2.3

Venstre vil ”bidra til prosjektfinansiering av helhetlige ”veipakker” som sikrer næringslivets behov gjennom offentlig/privat samarbeid (OPS), spleiselag som inkluderer næringslivsbidrag og brukerbetaling i tillegg til statlige bevilgninger”.

Kollektivtransport

FRP

Fremskrittspartiet vil øremerke en del av den årlige avkastningen fra oljefondet til varig og forutsigbar investering i infrastruktur som veier, jernbane/kollektiv- og IKT-infrastruktur.” (Side 66).

H

”Høyre vil bygge ut kollektivtransport og annen infrastruktur som gjør at byene kan utvide sin innpendlingsomkrets og dermed få tilgang på et større arbeidsmarked.” (Kapittel 5.11, side 29).

”Høyre vil at staten skal bidra til utbyggingen av kollektivsystemer de store byene der miljø- og trafikkgevinsten er størst.” (Kapittel 6.2, side 32).

”Høyre vil:

- doble belønningsordningen for å sikre en økt satsing på kollektivtrafikk rundt de største byene.
- prioritere utbyggingen av kollektivfelt og andre lokalt bestemte kollektivtiltak i de store byene.
- at staten skal bidra tungt til utbyggingen av kollektivsystemer i de store byene.” (Kapittel 13.6, side 68).

V

Venstre vil ”Øke bevilgningene til jernbaneutbygging og kollektivtrafikk.” (Kapittel 2.1, side 19).

Venstre vil ”Bruke belønningsordninger til de kommunene som lykkes med å overføre transport fra personbil til kollektivtransport.” (Kapittel 2.1, side 19).

(Venstre sier for så vidt en del mer om kollektivtrafikk også, men da dreier det seg om litt mer høytsvevende og idealistiske formuleringer – dette var den mest konkrete).

KrF

”KrF vil:

- prioritere og tilrettelegge for kollektivtrafikk i og omkring byene og legge til rette for blant annet såkalt ”park and ride” (innfartsparkering).
- at belønningsordningen for storbyenes kollektiv- og miljøsatsing bygges ut og gjøres permanent.” (Side 89).

Trygge norske arbeidsplasser**Mer lønnsomt å arbeide****Høyre**

Side 19, linje 606-608

”Høyre vil føre en skattepolitikk som gjør det mer lønnsomt for alle å arbeide. Høyre legger spesielt stor vekt på å gjøre det mer lønnsomt å jobbe for dem med lav og vanlig inntekt og å redusere skatten for dem som sier ja til å jobbe overtid.”

Frp

Side 11, linje 24

Frp vil ”ha et lavest mulig skatte- og avgiftsnivå”.

KrF

Side 65, linje 22-23

KrF vil ”reduere skatt på arbeid, i særlig grad overfor personer med lavere inntekter, gjennom økte minstefradrag og økt frikortgrense”.

Venstre

Side 31, kapittel 5

”Med Venstres skattepolitikk blir det mer lønnsomt å arbeide og investere i norske bedrifter og arbeidsplasser, og mindre lønnsomt med forbruk og forurensing.”

Enklere regelverk

Høyre

Side 22, linje 688

Høyre vil ”kutte bedriftenes kostnader knyttet til regel- og skjemaveldet”.

Frp

Side 8, linje 48

Frp vil ”reducere skjemaveldet og forenkle innrapporteringer til det offentlige”.

KrF

Side 75, linje 38-39

KrF vil ”skape et enklere Norge. Særlig skal det tas hensyn til at små og mellomstore bedrifter. Ingen skal måtte gi det offentlige samme opplysningen flere ganger.”

Venstre

Side 31, kapittel 5.1

Venstre vil ”innføre en egen og forenklet aksjelov for små bedrifter hvor man blant annet fjerner revisjonsplikten, reduserer størrelsen på aksjekapital, reduserer gebyrene og rapporteringen til Brønnøysund og reduserer antall avgiftsterminer”.

Mindre statlig eierskap

Høyre

Side 20, linje 645-648

”Høyre ønsker å redusere det samlede statlige eierskapet. Høyre legger til grunn at det beste vil være et sterkt og spredt privat eierskap.”

Frp

Side 8, linje 50

Frp vil ”reducere det offentlige eierskapet.”

KrF

Side 75, linje 27-29

”KrF mener at det er rom for en viss reduksjon av statlig eierskap til fordel for privat eierskap, uten at dette vil svekke måloppnåelsen for finans- og næringspolitikken.”

Venstre

Side 42, kapittel 7.3

Venstre vil ”reducere det statlige eierskapet i næringslivet”.

Fjerne formueskatten

Høyre

Side 22, linje 681-682

Høyre vil ”fjerne den særnorske formuesskatten ved først å fjerne skatten på arbeidende kapital og heve bunnfradraget.”

Frp

Side 11, linje 27

Frp vil ”arbeide for å fjerne formueskatten”.

KrF

Side 75, linje 32

KrF vil ”at formueskatten fjernes for arbeidende kapital”.

Venstre

Side 41, kapittel 7.2.2

Venstre vil ”reducere og på sikt fjerne formuesskatten”.

Fjerne arveavgiften

Høyre

Side 22, linje 683

Høyre vil ”fjerne arveavgiften”.

Frp

Side 11, linje 28

Frp vil ”arbeide for å fjerne arveavgiften”.

KrF

Side 65, linje 42-43

KrF vil ”at arveavgiften fjernes ved eierskifter i familiebedrifter som drives videre”.

Venstre

Side 41, kapittel 7.2.2

Venstre vil ”fjerne arveavgiften”.

Individuell pensjonssparing

Høyre

Side 36, linje 1172

Høyre vil ”heve det fradragsberettigede sparebeløpet i de individuelle pensjonsspareordningene (IPS) kraftig”.

Frp

Side 54, linje 36-38

”Det må innføres en ny og fleksibel modell for individuell pensjonsparing med skattefradrag (IPS), samt gjeninnføre det regelverket som gjaldt før 2007, når det gjelder livrente.”

KrF

Side 65, linje 33

KrF vil ”øke grensen for individuell pensjonsparing med skattefordel til 40 000 kroner hvert år”.

Venstre

Side 41, kapittel 7.2.1

Venstre vil ”øke beløpsgrensene i individuelle pensjonsordninger”.

Respekt for det ikke-statlige

1)Benytte kapasiteten hos private sykehus, private rehabiliteringsinstitusjoner, barnevernsinstitusjoner og rusavvennings tilbud for å få unna køene.

Høyre side 40, linje 1304-1309

Høyre vil ”gi flere pasienter mulighet til å benytte private helsetilbud for det offentliges regning, slik at den som trenger nødvendig helsehjelp, kan få et tilbud så raskt som mulig.”

Høyre vil ”gi private aktører mulighet til å utføre flere oppgaver på vegne av den offentlige helsetjenesten, f.eks. drifting av sykehus, dersom dette bidrar til raskere og bedre helsehjelp for pasientene og bedre utnyttelse av ressursene i sektoren”.

Frp

Side 41

”Vi vil at private aktører skal kunne tilby sykehjems plasser på lik linje med kommunene, og de som trenger en plass, skal ha mulighet til å velge også utover egen kommunegrense.”

Side 46, linje 8

Frp vil ”likebehandle offentlige og private sykehus”.

KrF

Har ikke formuering i programmet, men står følgende i **Innst. S. nr. 268 (2008–2009), JFR [Dokument nr. 8:54 \(2008-2009\)](#)**

Komiteens tilråding fremmes av Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen viser til representantforslaget og merknadene og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget ber Regjeringen om å:

- 1. instruere de regionale helseforetakene om å utnytte ledig kapasitet hos private aktører som kan tilby kvalitativt gode helsetjenester, for å redusere helsekøen og ventetiden for nødvendig helsehjelp,
- 2. etablere ordninger som sikrer at pasientene får en uavhengig vurdering av behov for helsehjelp og at fristen for behandling settes på medisinskfaglig grunnlag,
- 3. snarest mulig utvikle et informasjonstilbud med oversikt over ledig kapasitet i private helsevirksomheter, slik at pasientene lettere kan orientere seg om ulike tilbud,
- 4. fremlegge forslag om et henvisningssystem som ikke avhenger av personlige søknader til den enkelte private helsevirksomhet.

Venstre

Side 44, kapittel 8

”For Venstre er god kvalitet på tjenestene viktigere enn hvem som utfører dem; det offentlige selv, private eller ideelle aktører.”

2) Sikre familiens selvråderett

Beholde kontantstøtten

Venstre

Opprettholde kontantstøtten, men vil se om det er hensiktsmessig å samordne ytelsen med barnetrygden."

Frp

Frp vil modernisere kontantstøtten." "I tillegg vil vi fornye dagens kontantstøtte gjennom søknad og kriterier hvor kontantstøtten må kunne oppfylle enkelte kriterier av hensyn til barnets ve og vel."

KrF

Kontantstøtten er et viktig virkemiddel for et familievennlig samfunn, og bør fornyes og heves slik at den kan gi flere småbarnsfamilier reell valgfrihet."

Høyre

Høyre vil videreføre kontantstøtten for å sikre foreldrenes valgfrihet. (side 17, kapittel 4.1).

Selvråderett over foreldrepermisjon**Høyre**

Side 16, linje 546-549

Høyre vil "gi rett til foreldrepenger uavhengig av 6-månedersregelen når barn fødes innen ett år etter utløp av permisjonstiden for forrige barn."

Høyre vil "sikre begge foreldrene selvstendig opptjeningsrett til permisjonstiden de selv tar ut."

Høyre vil "at foreldre skal stå fritt til å dele permisjonstiden mellom seg etter eget ønske".

Frp

Side 41, linje 27-30

"Dagens ordning med fødselspermisjon videreføres, men opptjeningen baseres på foreldrenes samlede inntekt. Hvem av foreldrene som skal være hjemme med barnet bestemmes av foreldrene."

KrF

Side 14, linje 1-4

KrF vil "utvide foreldrepermisjonen til 68 uker (16 måneder) som må benyttes innen barnet fyller 10 år. Permisjonen deles fritt, med unntak av 10 uker som er forbeholdt mor og 10 uker som er forbeholdt far."

KrF vil "gi alle fedre rett til foreldrepermisjon uavhengig av mors yrkestilknytning".

Venstre

Side 54, kapittel 10.2

Venstre vil ”erstatte dagens foreldrepermisjon med en fleksibel tidskontrolløsning hvor foreldrene disponerer totalt 15 måneder permisjon fram til barnet fyller 12 år”.

Venstre vil ”at permisjonsandelen forbeholdt henholdsvis mor og far skal være minst 5 måneder hver, av totalt 15 måneder”.

Venstre vil ”gi far selvstendig rett til foreldrepenger, inkludert fedrekvoten”.

3) Fjerne momsen på frivillighet raskt**Høyre**

Side 16, linje 482-483

Høyre vil ”fjerne skatten på frivillighet ved å ta bort momsplikten for frivillige organisasjoner.”

Frp

Side 73, linje 9

Frp vil ”innføre momsfratak for ideelle lag og organisasjoner”.

KrF

Side 54, linje 22

KrF vil ”innføre momsfratak for frivillig sektor”.

Venstre

Side 69, kapittel 13.3

Venstre vil ”sette i gang et arbeid med sikte på å fjerne merverdiavgiftskostnadene for frivillige organisasjoner”.

4) Sikre større selvstendighet for frivillige organisasjoner og kulturlivet.**Høyre**

Side 13, linje 403-406

”Høyre ønsker å satse på utvikling av kulturbaserte næringer. Kulturnæringene er en viktig del av verdiskapning og utvikling, og det har i de siste årene vært en økt interesse for næringspotensialet i kultursektoren. Kulturnæringene har også stor betydning for utvikling av reiseliv. Høyre ønsker derfor en offensiv satsing på kulturnæringene.”

Frp

Side 75, linje 41-45

”Folk blir stadig mer bevisste sitt kulturelle forbruk, og omsetningen i kulturnæringene vokser mer enn andre næringer. Reiseliv er en av mange næringer som kan relateres til kultur, og som bidrar til stedsutvikling. Det er viktig at det satses slik at kultur kan bli en faktor til vekst.”

KrF

Side 33, linje 26

KrF vil ”øke satsingen på kulturbasert næringsutvikling”.

Venstre

Side 72, kapittel 14.1

”Kultur har et stort næringspotensial. De fleste kulturarbeidsplassene er småbedrifter med en håndfull ansatte. Venstres næringspolitikk legger til rette for at kunstnere kan skape sin egen arbeidsplass.”

5) Likestille kommunale- og private barnehager**Høyre**

Side 18, linje 568-569

Høyre vil ”lovfeste og sikre en reell likebehandling av offentlige og private barnehager gjennom kommunal stykkprisfinansiering”.

Frp

Side 42, linje 31

Frp vil ”at alle godkjente barnehager skal likebehandles fra det offentlige”.

KrF

Side 12, linje 33-34

KrF vil ”sikre likebehandling av kommunale og private barnehager.”

Venstre

Side 55, kapittel 10.3

”Offentlige og private barnehager bør behandles likt med hensyn til offentlige tilskudd.”

Enigheter mellom de 4 borgerlige partiene på andre felt:**Ny sjanse/Arbeidsmarked/Fattigdom****Mål om alle i arbeid****Høyre**

Side 33, linje 1075-1076

”Høyres mål er at flest mulig skal kunne leve av eget arbeid og egen inntekt. Det viktigste er å gi mennesker som lever på trygd, en ny sjanse til å komme i arbeid.”

Frp

Side 51, linje 42-45

”Fremskrittspartiet mener enkeltmennesket har hovedansvaret for å sørge for seg og sine nærmeste. [...] Det skal stilles strenge krav for utbetaling av offentlige midler. Hensikten med kravene skal være å sørge for at flere blir økonomisk selvhjulpne. [...] Det skal ikke være attraktivt å velge sosialhjelp foran jobb, selv om en har begrensede muligheter på arbeidsmarkedet.”

KrF

Side 83

”Velferdsordningene må utformes slik at det lønner seg å arbeide.”

Venstre

(Ikke direkte uttalt).

Trygge lokalsamfunn/justis

Mer utdanning av politi

Høyre

Side 46, linje 1522

Høyre vil ”utvide studentopptaket til Politihøgskolen”.

Side 46, linje 1524-1525

Høyre vil ”vurdere muligheten for etablering av en desentralisert utdanning på deltid til politietaten ute i distriktene”.

Frp

Side 25, linje 24-27

”Vi ønsker en politiutdanning i flere trinn. På denne måten kan en få flere politifolk raskere inn i sektoren og en kan differensiere arbeidsoppgavene mer i forhold til utdanning. En trenger ikke bruke høyskoleutdannede politifolk til å motta anmeldelser, men legge til rette for å gi andre skolering til å kunne håndtere dette arbeidet.”

KrF

Side 27

KrF vil ha økt utdanningskapasitet for politiet som sikrer en økt bemanning på sikt. (side 27).

Side.26

”KrF mener at politiet må styrkes.”

”KRF vil at midlene til politiet skal økes.”

Venstre

Side 63, kapittel 12.3

Venstre vil ”at Politihøgskolen øker opptaket for å bedre rekrutteringskapasiteten”.

10. Moderne offentlig sektor

Økt kommunalt selvstyre

Høyre

Side 51, linje 1696

Høyre vil ”gjennomføre reformer som sikrer lokalsamfunnene mer frihet og større ansvar”.

Frp

Side 5, linje 50-51

”Det lokale selvstyret må styrkes ved å overføre viktige samfunnsoppgaver fra staten, fylkene/regionene og regional stat til kommunene.”

KrF

Side 96, linje 11-12

”Et velfungerende lokaldemokrati er viktig, og KrF vil arbeide for at staten i hovedsak styrer gjennom rammer slik at kommunenes handlefrihet øker og lokaldemokratiet styrkes.”

Venstre

Side 69, kapittel 13.4

”Venstre vil styrke lokaldemokratiet.”

Side 71, kapittel 13.4.2

Venstre vil ”reducere øremerkingene til kommunene”.

Venstre vil ”gi kommunene anledning til å få all statlig finansiering som frie midler”.

Færre kommuner

Høyre

Side 51, linje 1697-1698

Høyre vil ”gjennomføre en omfattende oppgave- og kommunereform som skaper bedre tjenester og større og mer robuste kommuner”.

Frp

Side 6, linje 4-5

”Vi vil derfor gjennomføre en demokratireform basert på frivillige kommunesammenslutninger der det settes en viss minstenorm for kommuner som kan tillegges utvidede oppgaver”.

KrF

Side 96, linje 25-27

”Flere kommuner kan ha nytte av å slå seg sammen. Slike prosesser må primært stimuleres utfra gode lokale samarbeidsløsninger med fokus på lokaldemokrati, gode tjenester til innbyggerne og velfungerende enheter. Frivillighet må legges til grunn for kommunesammenslåinger.”

Venstre

Side 70, kapittel 13.4.2

”Venstre ønsker en kommunereform der flere offentlige oppgaver blir desentralisert fra staten til kommunene. En slik reform krever etter Venstres syn en ny kommunestruktur. Det nye kommunekartet i Norge vil etter en slik reformprosess ha større kommuner med større ansvar enn dagens, spesielt innen velferdstjenester og helsevesen.”

11. Norge i verden

Nato

Høyre

Side 56, linje 1879

Høyre vil ”fastholde medlemskapet i NATO og sikre at Norge bidrar aktivt og lojalt i alliansens arbeid”.

Frp

Side 37, linje 30-33

Frp vil ”sikre fortsatt norsk medlemskap og innflytelse i NATO gjennom aktiv deltakelse i de politiske og militære fora.”

KrF

Side 99, linje 1-3

KrF vil ”aktivt støtte opp om NATO og NATOs utvikling av den såkalte ”Comprehensive approach” som sikrer bedre samvirke, samarbeid og koordinering mellom militære og sivile aktører og organisasjoner”.

Venstre

Side 85, kapittel 16.6.1

”NATO og det transatlantiske samarbeidet skal forbli hjørnesteiner i norsk sikkerhetspolitikk samtidig som det forsvarspolitiske samarbeidet i Norden og med EU videreutvikles.”

Handel med fattige land

Høyre

Side 56, linje 1906-1908

Høyre vil ”støtte arbeidet for et nytt handelsregime gjennom Verdens handelsorganisasjon (WTO) og gi flere fattige land tollfri adgang til det norske markedet på samme vilkår som MUL-landene (Minst Utviklede Land)”.

Frp

Side 29, Linje 20-21

Frp vil ”innføre frihandel ved å bygge ned importrestriksjoner som blant annet rammer u-land”.

KrF

Side 48, linje 24-30

KrF vil ”utvide ordningene med tollfrihet for import av varer fra utviklingsland (GSP), men fortsatt målrette ordningen mot land med lav gjennomsnittlig inntekt pr. innbygger”.

KrF vil ”øke utviklingslandenes adgang på verdensmarkedet og åpne for mer handel med alle utviklingsland, ikke bare de fattigste”.

Venstre

Side 84, kapittel 16.5.1

Venstre vil ”at Norge innfører et program som sikrer minst utviklede land (MUL-land), lavinntektsland og afrikanske mellominntektsland full adgang til norske markeder”.

12. Mer og renere energi

Grønne sertifikater

Høyre

Side 64, linje 2144-2147

Høyre vil ”innføre en ordning med grønne sertifikater for å få økt produksjonen av bl.a. vindkraft, vannkraft og bioenergi. Dette bør helst skje i samarbeid med andre land, og i første omgang gjerne med Sverige. Inntil et system med grønne sertifikater er på plass, vil Høyre opprette en støtteordning som gir like mye utbygging som grønne sertifikater vil gi.”

Frp

Side 19, linje 5-6

”En ordning med grønne sertifikater vil kunne stimulere til økt lønnsomhet i alternative energikilder.”

KrF

Side 59, linje 47

KrF vil at ”grønn sertifikatordning må innføres for å stimulere til ny fornybar energiproduksjon”.

Venstre

Side 11, kapittel 1.2.2

Venstre vil ”innføre ”grønne sertifikater”, eller tilsvarende ordninger, som sikrer investering i ny fornybar energiprodukt